

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Medizinische Kollegienhefte - Cod. Rastatt 78

[S.l.], [1523-1524]

Scholia in :l: aphorismorum domini hyppocratis librum, per D. Doctorem
August: Schyrf: H: lecta Vuittenbergę 1523

[urn:nbn:de:bsz:31-300700](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-300700)

1. Maj
le exo 29
1. ex 18

SCHOLIA IN I. APHORISMORVM DNI
HYPOCRATIS LIBRVM, PER D. DOC:
TOREM AVGVST. SCHYRE. H. Lerta Vuittonberge

1523

Cum ars Medionalis experimeto 7 concu-
arquat q longo usu 7 exercitio indi-
gent tu p p p experimeto fallax tu p p p rōz
diffidlem / bonū ē cognita 7 inuenta
Aphorismis 7 breuibz et utilibz ad memo-
rie informatioez de scribere, quod hie
Hippocrates fuit: oez fere Medionalē
arte Septe Aphoriz: li: vniuersalit rōz
hendens, id fuit Rabbi Moses / Rafis
et Joēs Damascenus, Aphorismi ergo
tu alig sint curatiū alig vero pnostū
Hippocrates de pūnyalis: infro mēdionē,
quod ē dicta, in primo suott Aphoriz: id
hor in 1.7.2. 2.3. Pragim: arut: fariens, ubi
de ordinatiōe dietē arutost morboz loqtur,
hie aut de ordinatiōe tu arutost tu Chroni-
coz morboz tu etiā etate ar tempū, antē
vero hor fariat ad quatuor nos hortat in
primis, Ad mediū diligētiā, Insūm ob-
edientiaz, idoneitaz ministroz, 7 extrin-
secōz rōgnitate : — : 1

ambros

virtus purgare respicit qualitatem humorum, Inanis
quantitatem humorum / Ex purgare quantitatem rursus
ratis et corporis, ut apud Hippoc: 3. Epid.
aph: 2: sepius in apud Hippoc: et reliquos
Medicos purgare per manere et euacuare
ponitur ut: 4. aphorism: apho: 3. 4. 5. 7. 8. 9.
5: aphorism: aph: 5: ~~VI~~

Ubi est plenitudo humorum modico debet
euacuare, ubi uero non est humorum pleni-
tudo sed solum quantitate perant et pristina
naturam reduci possunt, Medicus non debet
euacuare: ubi uero ad pristinam naturam
reduci non possunt, Medicus etiam rationem
male qualitatis euacuare debet.

Ovis fluxus ventris autem est Creticus
aut Symptomaticus Et cognoscitur
Creticus a Symptomato per bonam ventris sus-
ferentiam, de quo uide: 7. Epidi: aph: 11
Hippoc:

Tempus Camularium et oppositum dicitur ad
initium morbi maxime purgationem
prohibent. : 2

Vide: 2. Epidi: aph: 1: 2: & 3. Hippor:

DIETA

Dieta e quadruplex, ^{3. ad superior} Temis: s; qua int
datur, Temis ut qu Mellizati et Plisana
rolata dat^r, Media ut qu. Plisana non
rolata dat^r, Grossa ut qu ramos pullof
pdiu inuam Vnu albu, dat^r ad Temis:
q^o dicta et Temis p^rut^r minuunt, Me-
dia virtut^r rustodit, Grossa vero augmetat.
In infirmis vero no debet virtus augeti
s; s; inuam^r rustodiri. Oco igit^r p^rdi-
ste diet^e in vna + eady ^{equitudo} p^rnt admi-
nistray diuersis morbi p^rib;: na In prin-
cipio morbi, quod ~~est~~ q^o diu no adpa-
rent vestigia digestions, rib; equatur
et sic Media dicta vtend^r est, In aug-
mento, quod e tempus in q^o e lucta et
pugna nãe in morbo, rib; minuit^r
et tunc vtend^r e dicta Subtili, In statu
quod e temp^o Cautim in quo nã cogitat
quom^o euacuatoq^o. facere uelit rib; aufer-
t^r et sic Temis: dicta utimur. In prin-
cipio destinationis / q^o e tempus in q^o
adpa-

adparat diminutio morbi / ribus ege
7 sit Media Dieta utimur In fine
vero ribz auget + sit Grossa utimur
dieta.

- 1 In Dieta considerat: primo virtus: an
- 2 fort / an debilis: Secundo agitudo:
an perparata / Cg Hing e in 4 die
et ante ut in tetano, An parata
Cg Hing e in 7 die et ante ut
in Causone, An Acuta absoluta
Cg Hing e in 14 die et ante
ut in pleuresi, An Acuta reuocata
Cg Hing e aut in 20 40 aut 60
die ut in Erymate, An Croni
ca / Cg Hing longior e, ut in febriz
3 quartana. Tertio tempz anni: an calid
4 et frigid. Quarto tempz morbi, an
sit in principio / augmento / statu et
5 destinatioe. Quinto etas patientis,
an puer iuuenis vir et senex.
- 6 Sexto restructio / de quo Hing: 1: reg:
aut: apho: 20. De quinto 8° morbz
brauu

breuior & virtus fortior de tanto subtilior
debet esse dicta 3

Quemadmodum nimis euacuationis & addi-
tiones sunt male / sic nimia abstinentia
& sanctas male sunt : 4

Hic aphorismi: & deuratione & dicta in se
vix sunt / doctorum alioquin discrepat 7

De quinto statu & principio propinquior &
de tanto subtilior dictandum est / & de quinto
statu initio propinquior est de tanto magis
suscipiendum debemus 8

Hic: aphorismi: 2: part: aph: 25

in Epid: 6: aph: 20: 7: 21: de tunc anni.

2 & non aph: 44: de sputo

4: aphorismi: 71 apho: de vima

4: aphorismi: 38 aph: de sudore : 13

Aur: 1: primi: ra: de reflexione stat in 14

Venter ~~est~~ (13: at & Venas / stomachi / ^{cor /} ~~est~~
intestina / Epac & ocy roantab mēbrōff qbg
digestio fieri debet. Ut apud Hip: 4: aphorismi:
aph: 12: : 4: Reg: aut: aph 100: 7: 107: 7: 2: p-
nost: aph: 19: Alio modo rapit & oī ro-
tantate roptis & Maxie infiorū ut
hic

hic 7: 5: aphoriz: aph: 7: 7: 5: Epid:
 aph: 1: 7: 5: 7: 4: Epid: aph: 24:)

vide: reg: arut: aph: 20 | 7 2 Re: ¹⁶ Aristotom
 aph: 52 | 7 53 | 7 21 | 20 art 29 / : 18

Virtute debili 7 roye extenuato multo
 tiens 7 parū dandū ē, Virtute fo-
 debili roye nō extenuato parū 7 paula-
 latin dandū erit, Virtute forti 7 roye
 extenuato multū 7 multotiens dandū
 erit, Virtute fo forti roye nō extenua-
 to / parū 7 paulatim dandū ē.) 19

Aestate multotiens 7 parū det, Hyema
 vero multū 7 paulatim, in Vere autē
 sicut 7 utq̄ rōstantia dato, puer n. de
 plenitudine s̄ suspectū ē, Autumnus
 ut s̄ de humorū corruptione suspectus
 s̄. ° hoc erit ordināda dicta 19

1: aphoriz: aph: 12: 7: 1: Reg: arut: 45:
 7 4: Reg: arut : aph: 8: 7: 31:

In Aphorismo tertio present libri de
 fūrtate additionis 7 diminutionis
 tamq̄ dixit Hippo: hic vero dedi-
 min

minutione huiusmodi legitur de curat-
tionis quantitate . : 24 :

IN SECUNDVM EORVNDVM

EIVSDEM LIBRVM .

Somnus est respiratio caloris naturalis intrinseci
propter vapores ascendentes et per ingressationem
descendentes et obscurantes meatu subtilius
propter salutem aërialis . Somno quoque omnes operationes
naturales fortiores fiunt propter calorem naturalem in
inferioribus congregatum, quod autem congregat
calor naturalis tempore somni in inferioribus te-
statur Hippocritus : 4 : part : Epidi : aph : 13 : id
ex ambalitu documentis id cognoscitur an sit
spissior et maior propter maiorem in inferioribus
soliditatem, sic quoque in morbis iudicandum
est an in somno natura morbi non gsu-
mitur aut saltem minoratur morbus natura
ita visere aut debilitasse iudicandum est .)

Item Somnus legitur natura vaporum et vapores natura
humorum humores vero natura repletionis, que
si gpletio et humores boni et naturales sunt, pro
inde vapores et Somni fiunt, Greci sicut
et Somnia natura humores legitur in Hippocritus :
8

8: part: Epid: aph: 10: 2^{uz} in somno
Somnia 7°
Bonitas somni primo sumit a type de
q^o Hipp: 2: p^onost: aph: 11: Secundo a
quantitate an long^o s^o ut brevis, Tertio
a Qualitate an p^ofundy an equalis. Qu
to ab effectu ut in p^osenti aph:

Notum est: 1 Somni multi t^o extrinsecu
minia infirmitate 7 p^oca paralytatio:
2: t^o p^ohibito excretionis sup^ofluitat^o
t^o q^o lapidis multoties in vesica q^onat^o: 3
t^o nalis humiditatis p^osumptio de q^o Hipp
5: Epid: aph: 34: 4: t^o ro^ois mollitudo
ho 7 rapit^o grauedo de q^o id Hipp: 2: Ro
aut: aph: ultio:

Notum est: 1: multax nigritas e^o 1013 s^o
2: solutio: 2: t^o cerebri desiratio: 3: t^o
ro^ois ebullitio: 4: t^o digestiois p^oturbat
tio Hipp: ut sup^o:

De somno vide Hipp 2 p^onost: aph: 10:
4: Epid: aph: 13: 15 7 10: 5: Epid: aph: 34
7: Epid: aph: 30: 8: Epid: aph: 10: 2: Ro
aut: aph: ultio: Anorexia 2^a primi dor
2°: 1: 13: 7 3^a primi dor: 2°: 1: 1: 9: -

Leob

Jhu

Tote Apho: docet res nales in spamento qd =
uare / a no nales debite administrare,
7 no niaz recte expellere 4

Lafitudo aut exercitia segr^o aut p se est
si p se e narat morib^o si exercitia
segr^o gene narat de q^o Hyp: 2. aphorif:
aph: 4. 8: 5

qz In robui purbatione oco sensu Inbetant^o
6

Quod e extenuatio q no pt reuocari
sic e in thisi & Elnia ubi dissoluunt^r
membra radicalia & raro de q hie Hyp:
no loqr: qd uero pt reuocari q e q
sit p p^o dissolutioq uapou^o & humidita^o
tah de q hie auctor tractat que
dicta humida facile & breui spis spatio
reuocari pt iuxta Hyp: sentaz, Jari =
lig e repleri potu q nro: 7

Prop^o 4° p^o p^o no conalescit: I: e magna
nri qntitas, 2: e humoras multi in
stomaco, 3: e debilitas digestiue, 4: e
debilitas nalis caloy. 8

Prop^o 3: humor reddi^r ineq^o ductui
sq grossitas subilitaz & qlitaz mani =
festa. 9

Reddito fit primo quā tā enterdatus ē
 nimis multa / Secundo quā relinquitur ma-
 la q̄ltas in mēbro hinc ē q̄ Tertiana
 uij sunt Et hinc n̄ vide: 4: Epidi: aph:
 2: Epidi: aph: 10: 7: 11:

12

Dux ē Crisis Evacuatiōis s; 7 Conuersionis
 Crisis evacuatiōis fit aut sudore / uina fluxu
 uentris / uomitu / fluxu sanguinis naris
 fluxu emorroidum / fluxu mēstruorum.
 Crisis uero conuersionis fit quā mētra a mēbro
 nobili ad mēbrū ignobile p̄dit, et fit
 quā fit apostema rectum aut retro aure
 aut in inguinib; aut sub assellis.

De acutib; q̄ solent crisis p̄cedere uide
 Hippot: 4: aphoriz: aph: 49: 7 3: Prost: aph: 3
 7 35: 7 2: Reg: Ant: aph: 40: 47: 7
 enū in romato 47¹: aph: 2²: Reg: ant:
 q̄ oīa acutētia si in principio morbi
 sit ante morbi digestionē adpareant
 morbi p̄dubio ^{contendunt} si uero
 mox ante statū ^{aut fortitudine p̄mitt} futura Crisis indi-
 cānt 3: q̄ t̄o hęc acutētia Crisis p̄-
 dunt 1: hinc est agitatio ad lora Cra-
 tura

tira / 2 e actualis euacuatio / 3 subita e
alteratio

Creatio fluxu e qu nã ipa constanti sua
virtute oes humores expellit
Sintomatico uero qu humores debilitata
ia nã se sponte effluunt 7 e malis,
qz ppp defectu uirtutis accidit : 14

Hippo: isto aph docet nã facta e Crisis
p mutationis quomodo medici cognoscere
possit an nã morbi totalit a mēbro nobis
li ad ignobile pulsa sit / aut aliqd de nã
morbi intra corp remanserit, nã si aliqd
remanserit / corp nã est nutriend, si
uero nil remanserit / corp e nutriend:
qd 7 egestionē 7 reuera ex euntia medici
ggnoscere pt. : 15

ubi e fames corp no exere de: Gal:
alibi: ubi e fames ibi stomacho cibo no
oneraudo e qo malis reliquis humores
digeri possit q ia ribi hinc facere no
possat. Alexand: 3: Epid: aph: 22 Hippo:
4: Epidi: aph: 21: Hyp: Epid 18

Hic aph: Hippo: docet debita adplicitatē
oig o reff no nãtia, 17

Cause facientes ventris humiditatis s^r q^o
 1 e ribz & potus multus, 2 expulsivus
 fortitudo, 3 sparsio multae Colerae sup into
 stina, 4 debilitas retentiva, 5 attractiva
 Hepat^{is} debilitas, Sic etia^m fca facies
 ventris sicut s^r 5: prima e paupertas
 cibi & potus, 2 debilitas expulsivus, 3
 fortitudo retentiva, 4 pori felley opulenti
 5 fortitudo attractiva Ep^{at}, in Hippo^m
 aph: 53.

20

Dicam Ceterum s^r predict dies contraria in
 medio, & Cusim faciunt 3 | Virtus 13 | m
 morbi, & influxus celest^{is} 4: aph: 61 | 2
 3: pronost: 1: | Cont: 407: | 4 aph: 71 | 4
 R: A: 51 |

24

Aphorism^{us} hic maxie de egitudinibz an^{is}, q^o Co
 H^{om} dicit, in q^o n^o fit dubia et imperfecta et
 la Crisis, nec morbi adparat digestio Alleviationi
 recedens, q^o subuersiones facere soluerunt, ut
 aph: 11: Similis si q^o morbi digestioⁿ seu adparat
 aⁿna, ut totius p^{er}missio, et in aliq^o r^opi^o parte de
 maxie p^{er}missioⁿ e^o e^o n^o sint n^o virtut^{is} r^ostantia, q^o
 Crisis futura^m indicant ut sup^{er} aph: 12. & 2 R: A: 40: 2:
 Pronost: 32 & 35.

Julia

Justa 9^a attenuatio nō fit, primo p^o mag^o inequality
 ut in tertiana nota, Secundo p^o mag^o mobilitatē, ut
 quā ex pleuresi fit pneumonia et phrenesis. Tertio p^o
 mag^o caloris resolutionē. 4° p^o applicationē narpotivā.
 5° p^o materię rōpultatiōē, Sexto p^o bonū influxū
 celestē. 7° p^o aī ariditē,

27

Circa aphor^o: rōsiduanda ē febr^o q^untitas
 et q^untitas sitū etas (temp^o) aīe / regē /
 purgatiō sensibilis / nōy / poty / uigilię / rī-
 stitū / moty, nā oīa rōta p^ont aut at-
 tuare corpus aut nō attenuare. 1. p^onotū.

28

Tria s^o p^o que corpus in febre mediana
 nō minuit 1. cōspatiō potat^o / 2. grossi-
 ties humo^o / 3. multitudo eorūdey, Sic
 etiā 3 s^o p^o q^u corpus nimis at-
 tuat^o, 1. potat^o raritas / 2. humo^o sub-
 tilitas 3. virtus defecta [ad. eundē]

Prænotata hīc nō sōla impligūt chara-
 mātē s^o oīs medīn^o opatiō 29

3° de sentent^o Aurr: 4° 1°: 1°: 4°: 7 Hyp-
 1° p^onot: 13. 7 2° p^onot: 19:

35

Brantio e fluxu ex cerebro ad Tractu
arteria / Corruza ad naues / Catarris ad
E fauces, Rheumata ad partes: 2 p^onost: 49
7 2: Epid: 25: 27:

Ois nimis fluxu Sinropis e defectu sp^u vitali
facit sepiissime Apoplexia e nimia copia hu
Sinropim. + most flequmatoru / 7 dent
Quatio sensui
amoru +
frust lob.
On marb^og. Sinropis e defectu virtut^u vitalis: q^o a
3 dependet / a mebro / humore 7
sp^u, Venit g^o Sinropis a defectioe
bri I propt^o longa equitudine ut ex
in ex^oca, 2 e p^o equitudine au
ta ut e febr^o liquans, 3 p^o p^o imi
mebro^o aut calof: frigid: humort: 7
exsiccatoe, Sic etiā Sinropis ab humo
venit / qui aut p^oritate aut q^olitate p^o

Eoq modo Sinropis a sp^og venire p^o
p^o motu sub^o aut p^oritate aut q^olitate mutata,
foratioe ut
ebri^o moru
H^o o^o q^o p^o r^optione ut in pestilentiā, aut ex
Inletia p^oent^o sumptioe veneni, aut p^omutata vitali
venenosu, Si vero sp^o mutata in
p^oritate 7 hoc p^o p^o dissol: sp^o alu^o m^o

aut p[er] nimia porositas / aut p[er] nimium
motu sp[iritu] meum. Et / aut p[er] defectu
in ribi / aut p[er] immoderatu aliquam
fluxu. li: 6 cat. locor adfectoy.

42

Et e abulatio maxia calor et durities
antritus + in emissione pulmonum
xia angustia.)

43

Et crasso uenas lit angustas ideo
ning sanguinis lit ming[us] 179. Itaq[ue]
sarily fit opilatio hinc e q[ui] ritij apoz
plexia p[er]cant q[ui] cruales q[ui] oia ero hinc.

44

5 aph: 8 | 5 Epidi: 7 | 5 Epid: 22 |
7 Epid: 14 | 5 Epid: 7 | 1 Epid: 4 |
2 aph: 26 |

45

Dolor aut aliud e q[ui] tristis sensatio.
Dolor auzalnt ut uentosa.
Sanguis h[ic] se ad sanie sit lignu ad rine
in fobusto litigno fit ruis, sit foputrefacto
Sanguine fit sanies.)

46

Iuxta Galeni sentias in li de tumorib[us]

pr

pr^o nāz apertima gnatō ab Effusio
sanguinis ad locū apertiosu, in
sanguis in membris ē sparsus
ē ab instrumentis q̄ rōp̄sconditō
nā | nō itaq̄ ē possibile ut ad p̄p̄
sua redcat nāz, si ergo uehementi
ralesfactioe ralesit sit putredo, si ue
nō uehementi ralesfactioe sit sanies
sit alteratio sanguinis rōuersi ad sanie
alteratio laudabilis

47

Ille apb: p̄dit tū de exercitio

48

2. R. A. apb: 52

49

De una regulari p̄dit hic textus
Ammoratiū ē in rōpiendō

Gal: 3. mirrotorūmi | 7. Hys: 2. R. A. apb: 54

7. 6. apb: 27 | 7. 4. apb: 27 | 7. 1. Apb: 3

51

Tunc medius s̄z. rōney agere p̄
q̄n rōquisit nūsa equitūinis, 2. q̄
rōquisit sp̄z morbi. 3. q̄n rōquisit
adfectū, 4. q̄n rōquisit nāz in
vidui

52

Qui b̄n ingert digerit 7 egerit
sanis: ille ē

IN TERTIUM

64
IN TERTIVM LIBRVM APHO:
SCHOLIA D. AVG⁹.

HYPOCRATES in 3 aphor: li. tractat
de equidinitate proportionat⁹ p⁹ib⁹
anni etatis & aeri, Quod aut aere
possit immutare corpora constat ex eo qd
s⁹ corporis ~~et~~ aere mutato, regit res
st⁹ affect Gale: in li. de unanimitate
ambulit, sic dicens, Nutritio aut fla-
ma no solum pinguedine aliq⁹ m⁹
ctia ab aere vivit: Et paulo p⁹ addit:

Dico aut calore q⁹ e in sinistro ventre
cordis in arterijs no solum nutriti
ab aere influente & fistulas pul-
monis, immo vero ab aere q⁹ influ-
et & poros corporis, qd in suffocatioe
matris videtur e. H. Cu itaq⁹ Corp⁹
o⁹ illo quo nutritio possit mutari maxie
ctia aere mutata, Aere n. nutrit s⁹,
qui n. e calid⁹ & humid⁹ ut in vere
Cal: & hum: morbi fiunt, Si calid⁹ &
sicc⁹ ut in estate cal: & sic: fiunt
morbi, Si frigid⁹ & sicc⁹ ut in

Aut⁹ &

Autumno frig: 7 sic: fiunt morbi.
 Si vero frigidus 7 humidus ut in
 Hieme frig: 7 hum: fiunt exgritudines
 Cū aut. aia in sua quietate mutatur
 q̄ temporis dī mutatio, aut unius
 salit ut puta, Ver estus autumny ut
 Tota hiems ut annus totus, Aut part
 nularit ut dies ut horę, valde mō
 boji gñatium est p̄p̄ta qd mutat
 sp̄y 77 r̄sequis corpus / ut hinc in
 aph: 1/7 7 Epidi: 1/78 Epid: 2/22 7/23

Tempus mor:
 talis q̄?

Hypo: hinc nō loq̄t de r̄plectiōne tē
 p̄ata 7 equali / q̄ ois talis suo feli
 r̄servat / Sed loq̄t hinc de distēp
 omnia r̄plectiōis sū li 4 Epidi: 14
 20.

Hypoc: 7 Epidi: 23] 7 8 Epidi: 22:

In estate gñat cholera rubra p̄p̄
 p̄is r̄plectiōis 7 phlogma p̄p̄ in
 ordinata dicta 7 r̄mestriōis fructus
 re Autumno sup̄venete hinc mō
 ventis humores 7 inde diversi gñat
 hinc morbi / sic hinc in casu die e

Calce

Calor diffunditur nā ex 7 rōpgrē =
luxatō / deim frigore sup ueniente
subito in pfundū reuertitō dispo-
sitōes in rōpge diuersas faciens
Hypo: 1 Epid: 13 [73 aph: 23

Auster calidus & humidus ē s̄no. Ita ra-
lidg qd māy euaporat et rocoro desira-
ret sed sola diffusionē facit p̄p̄ qd cha-
humidiora dē. Bonar uero rōstringit 7
ex p̄mit qd frīg. 7 s̄no. ē
Sagittas 7 aspidos guttas 7 Epid: 1
Diogēra 7 distillas urina

Nec corrigit morbos in hyeme rōrat-
tos Autumnig uero aruit Egredimēs
in estate rōlestas

Ver s̄no suas q̄litate hōatū 7 sa-
lutiferū ē / s̄no uero arides in dispo-
fundedo s̄no 7 manifestando māy occultat
ex hō a frīg: incōp matū 7 imini-
rū

plures morbi ex repletionē sunt q̄ ex
inanitionē lig morby ex inanitionē rō-
tūe ex p̄tationē difficilior sit altero sanari
funley n. deponitō q̄ apponitō

Per Arcturum hic intelligitur exspiratio
humiditatis q̄ sit circa mēbra et vitalis
natioq̄ et Stranguria. (De salt. saig.)

17

Temperata repletio tepato tēpe b̄n̄ se
ut. Distēpata vero repletio distē
pato tēpe se melio ut 20.

Cute deficiantia ^{in iusticia m̄p} strabio, Lepra, r̄
rez ^{in iusticia m̄p} morphea, ^{in iusticia m̄p} albaras, scaplati, alqu
sch, gutta rosata, Impetigo (sive lin
ene, Serpigo, Pignis p̄sio, Pignis uol
ulis, formia miliaris, Lēigo et panus

pli. 20. rat.

22

Hypocrites in 4 istis sese sequit̄
aprosismus tractat de egrotudinis
primis etatis Adolescentie s̄ q̄ dividit̄
in 4 etates, Infantia (de q̄ agit 1 ap.)
in Defiu plantatiua (de q̄ in 2 ap.)
7 Etate remissionis (de q̄ agit 3 ap.)
7 etate pollutionis (quā habemus 4 ap.)

26

Dentes numero p̄fecto s̄ 32, 4 s̄ duales
(sive milia) q̄ sit vox, 4 q̄ sit
missio rest̄ incidens, 4 r̄m̄i
sit fractio rest̄ durat, 16 molares q̄
sit masticatio deim s̄ quatuor uigo =

20/1

rosi q̄ molares custodiunt. Vide
Anit in 7 Tertij: ra 1 7 in primis
in ra de Anatomia detin: -

27

Intra vertebra luxatio p̄ p̄ in
Stomatiaq̄ musculos, q̄ ḡ ḡ ḡ
7 ē gibbositas anterior, si aut illa
luxatio externa fuerit fit gibbositas
raro in tergo.

causa ē difficultas spirandi q̄ ḡ ḡ ḡ.
p̄ magna p̄ ḡ ḡ ḡ fit
lythiasis in vesica.

Antenna 4 q̄na tuberosa ponit
Galens in sua lat / longi / rotundi
Anit 10^a 3^a tractatu 1: ra: 1: 2: 7: 3:

28

Pueri circa 15 annu calore s̄ mixto
7 roquo s̄ humiditatis abundant,
q̄n calor indebite humido adp̄ta
to q̄nate furredo.

PRO QVARTO APH: LIBRO D: HYPPOCR
ADNOTATA QVEDAM
AVG: SCHVRPF.

Hypocrites in 1 parte istig li: de in
motu extrahone differit, poruō rone
nec vnicasales, qui, ubi qn / 7 qd
te roris sit pharmanes / similit
quomō rora, n pharmanē es exhibim
7 p q assumpcionē, sint disponenda
apte ostendunt. Inripit aut a pgnantē
eo q p rulosū sit pgnantē curare
p p factū rone ritudinē / ubi quinto e
sexto mētibz pharmana pgnantibz qd ad
it / iunioribz vero p p Corticidomū rone
ritudinē 7 senioribz ob in fentū matu
ritatē nō item. Et aphorismy uerū
effinit de lno q 9: mēse parunt q
ut frequentis: sit / p t n partus mā
7 mēse fieri, qz quāqz t pē rōplata
forma factū / n duplo t pē sit motū
7 partū p q tripliritatē t pē motū, ut
dint Hypoc: 7 Epidi: particula aph 33

Et

Et Haliabao 3 theoriz ra: 34,
 Jam forma foetus in 30 aut 35
 die fieri potest ut testatur Hypocrites
 in li. de na foety quod etia experimē-
 3 testatur qd is Hypo: ritat nase
 hor vidisse testatur triplicando 9°
 tempus motu sunt 200 dies q 7°
 menses constitunt, Quibus 9° 35
 die formati 70 die mouentur / 7
 7° mense nascuntur, 7 qui in 45
 die formati in 90 die mo-
 uentur nonag mense nascuntur, sit q
 in 50 die formati in 100 motu
 hnt at 10 mense in lute pferuntur.
 Infans itaq; 8 mense natus uiuere
 no potest & ptea qd 7 mense fit puer
 ro ruerio qritq; exitu si uictus erit
 ualida matre egdiss, si debilis fit
 illi turbatio & debilitas, q morbo uel
 lesio du infans usq; in 9 et 10 mense
 in matre pmanet rorigit, si
 uero 8 mense nascito ab illo laquore
 no rurat in nec pssinet nuntia
 et

potest, quod aut puero in 7 mēse
nōdat immensio, indicat mala habita
do p̄gnantia in 8 mēse, q̄ p̄gnantia
habituō siḡo habituōne factū
latig de. lris uelō Hypo: in de nā p̄gn
Anit 2i: 34. 7 Haliaba ra: 34 Theoria

Medicinis in c̄uacuatōe debet cōsiderari
r̄are an uelit a toto corp̄e uel alio
m̄bro particulari euacuare / nā si
in particulari m̄bro indiget
euacuatiōe 7 totū corp̄e euacuatiōe in
uacuatōe 7 totū corp̄e euacuatiōe in
maxia fit humores 7 nā p̄turbatiō
Vn̄ Hypo: Ellebory 7 iuculosa ē sanā
tamē h̄m̄b̄: M̄brū itaq̄ p̄turbatū
particulare purgand: Aut ē caput 7
caput purgys euacuatiō: Aut ē p̄turb
7 sic 7 s̄p̄tū facilitantiā. Aut ē sto
machig 7 sic 7 leue vomitiū. Aut ē
intestina 7 sic 7 lenitiū debet m̄brū
euacuare. Si uero totū corp̄e
euacuand 7 hoc qd̄ euacuari debet ē

Orō medicina
s̄p̄ laxatiua
7 vomitiua
Ellebor 7 s̄p̄
liquor apud
Hypericū

4. aph: 15.

intra

intra corpus plebotomia, medicina
artificiali, vomitio forti, fluxu emul-
soidas, mestrucos, urine quoratus
exeratio, et abstinentia euamato. Si
vero humor e in exterioribus tunc
diaporesi euamato ut si balsmis fri-
tationibus alijsq; calefactionibus.

2/3 = 4

si ppr instrumenti defectu et ppr pul-
monis agitationem et samesi remotionem
de q^o Hyp: || 3: Epid: 14

si q^o potziantis melancholicis et

10

2. aph: 29. Morbi dicuntur ualde
auti . 1. p^o minima m^az . 2.
r^one leuio . 3. Tertie r^one nobi-
litate morbi . 4. p^o mobilitate
materie . 4. o^o l^o morbi h^ou
in prima h^odemoda.

II

Auicenna 15° rectij tractatu
in fine dicit illa ex colicis uel
sio deterior e^t in qua inflat^o
uente ad instar tympani
talis accidit q^{uod} nimio dolore
auxilijs medicinalib^{us} noⁿ obedi^t
e^t ad tympanite^m reuertit^{ur}

12

Hi qui noⁿ facile sursum purgant^{ur}
h^{ab}ent p^ost^o siccit^{ate} et rollu^m longum
et corporis tenacitate^m et minima
pinguedine et insuetudine p^ost^o hu-
mori^{um} grauitat^{is} . h^{ab}ent aph: noⁿ
fa^cile de uomitu q^{uod} etia^m de laxatio^{ne}
intelligi p^ost^o pharmano.

13

Ois medicina fortis vomitua ⁹ sit
ois medicina fortis laxativa de quito
ritig erupit de tato melig^r

Egestio nigra a sanguine nigro ¹⁴ dis-
cretio qz egestio nigra e raga-
lata. Sanguis vero niger no item e
coagulatus sic etia malamentosa no
e coagulata B e no purgativa et bul-
liens. et pgnost: us

21

prima causa nigre egestionis em-
pura appemata pass aut splenis.
2 e alioqz membror opulatio. 3 e de-
bilitas attractiva splenis. 4 e debi-
litas discretiva et retentiva pass aut
splenis. 5 e humore abundantia. 6
e caliditas robur et frigiditas ro-
gelare faciens. Et egestio nigra aut
venit Cerebra et hoc qz morbi digesti-
onij et sic e bona aut venit sintoma-
tica et hoc an digestionem utqz sic se-
matu signu. Anus ferida i^r ta. 3

Subi abortivo no e ara vomitua
ex debilitate facta et pgnantia

23

Per sursum nit aliud intelligi debet
q̄ 00 / nō nares, nā fluxu narium
liberat egrotā a tertiana febrī.

Z 5

In resumptioib;) S; post morbi
inclinacionem cum corpora
nutriri deberent et nō
nutriuntur.

Surditas accidentat ⁊ sequens
egestioe cholera purgat, Sur
ditas nialis nō egestioe purgat
Est aut qm̄ multi supfluitate
gēgantē in capite

Mā q̄ a nobiliorib; ad cynobila
ora trahēda ē
Aliqui volunt qd̄ anima surda
tas et accidentalis nō
recipiat nra

29

Exarcebs

Exacerbationes & afflictiones sunt in
 febribus totius, quae aliquando sunt graui-
 oris afflictiones et id recte dicitur. In
 febribus autem quae de 3 in 3 et de 4
 in 4 affliguntur sunt 3 paroxysmi.
 Periodus uero continet in se indi-
 cium rectum et indicium de quo uide-
 Hypo: 3: pronostic: apo: 1: et sequentibus
 Cum paroxysmi eandem horam incipiunt
 sunt magis febris se equale inane-
 re, quae non equalis remanet longa
 erit febris et sit de non debilitate
 timenda, quae debilitate nunquam bo-
 na crisis fieri potest

30

Sufforatio fit per angustiam uicam
Ablatio per autem fit per infirmitatem
torporis quod sepe a ueneno frigido
infirmitate.

Ablatio antelitus et Sufforatio non ab
talis ueniunt quia antelitus ablatio
ex debilitate uirtutis recte mouetur
et ex cordis frigidity ueniunt, Suffo-
ratio uero ex angustia instruitur
uenit quod per multas causas fieri
potest. Non in subito accidit sufforatio
ita ex parte in solo gutturo neque ap-
p- neque uulnera pulmonum neque ma-
alium repletio subito tantum sufforatio
paulatim fit apyema in ramis
pulmonis duritiam spiritus et non suffo-
one facit, Cum ergo est febris uel
metia quod ad frequentem antelitus
resistat et uelociter pulsus, et gutturus
apyema angustia necesse est subito
accidere sufforatio, aphonia: et ista
de angina et eos intelligi potest
de quod Hippocrates: 3 et nost: aph: 17
18: et uultio aphonia: aph: 50. et 60
37:

In forti febre fortis ratio ariditas, mu-
 sculosi, cordati / 7 ligamentosi infusio-
 ni / q' primos spondilos colligit ad
 interiora frequenter recedat de quo
 intelligitur aphorismus qz talis nec-
 cessitate luxatio e' incurabilis sz...
 oco medicos 7 maxie sz... Avicenna
 remaz 5ta quarti tractatu 1: ra: 21 /

no e' mediant fibris e' atons qu' comitatur aliu
 morbu' ut angina gutturalis cu' febre
 hu' vero e' morbu' qu' ipse nuda e'
 mala validitas 7 her' sonabilis
 e'. Vide Gal: li. 4ta de loc' affect' :

35.

In oi' euagatione sensibili q' fit in
 die crebro, consideranda sunt exul-
 sio q'ntitas, qlitas, modus sz /
 7 tempus. 1° prost. 29

36.

Aut 7 modus resolutionis fit sudor
 no in somno s' in vigilijs Aut ex-
 uberantia fit humor 7 id p'pua-
 rias causas, sepe etia' p'p' de festu' uir-
 tut' sudor fit 7 hu' uino bono me-
 deo.

Sudor fit frigidus: 1° p'p' resolutionis
 : 2° p'p' multitudine' ma' 7 caloris

panit.
~~37~~ 37

caus sudor patitur
malis e malis
Favittatem
3° p^o p^o omypatioz raloze nira no
4° p^o p^o gnale raloze p^ouatioz

Febry mollis reddidit i^o rone ma
2° rone pauitaf. 37

Somny plus sudor efficit q^o uigi
no s^o m^o modu^o resolutioz
di subtilis aq^o qm talis resolu
potig in uigilyz aridit, s^o s^o m^o
du^o exuberandi mag^o de quo u
Auricula 2^a. primi sumz p^ou
dort. 2^e. ra. 13. 41

Continua febrz e duplex Corluz
sz et proportionalis / Corlusa es
ubi ma febrz e in vasis me
nobilib. p^o p^o in qua seuis
sz ~~ov^ouata~~ & de illa loq^o b
Hyporrates qz talis febrz e au
i tertio die indirari debet. Pe
portionalis uero e totima tertian
quomidiana sz p^o p^o n. 3ana totim
totime affligit no tm in cas
tia sz p^o p^o afflilio s^o remittit
in 3 die aridit & tales febrz
autissimz que no in tribus
diuiz

dieb; indicant; s; in 7 piodis s; ...
Hypo: aph: 49 itiq; part: Febris
ergo fort; e; inspolata fortior
otima proportionalis, fortissima
otima totusa. 43

In febre duo s; consideranda, Essentiale
s; 7 Anmale, Sicut Essentiale e; attendit;
puz attendit; a validitate recta in febre, 7
s; hanc de febre acuta mordens, 7
tano mordens, Secundu attendit; genus
maz in febre, 7 de Eritura humoralis
et eximera, qz ralefactu e; aut e; in
memb; solidis aut humoib; aut s; b;
Tertiu attendit; penco modu afflictio-
onis, qz aut e; in rigore aut sine ri-
gore. Quarta attendit; penco modu
motiois, qz aut in principiu incidit acuta
qlitas, postea vero lenis, aut in princi-
pio lenis, pgea vero acuta, qz multoties
stilis e; ma 7 stati not tangentib; s; b;
p acuta qlitas, Sic etia aliqu ma grossa
7 not tangentib; mebru patient; validit;
reddidit 7 ex inde sit poroff 7 ma; subtili
atio

atio / et sic diuturne fit et tunc differenda
Secundū Amdemalia duo consideranda / prius
aridens et pinguis et sic hinc febres
bua / rosea / alba aut limba, qz aut sicut
nea et sic oo rubimū / aut Colerica et sic
Coerū / aut Slegmatra et sic albu / aut
rolira et sic limbu, Sg... e Amdes re
motu ut qn diuina hinc febres totum
intpolata affligit et tō remotu aridens
qz ab afflictioe totum et intpolata febres
a motu nō debet differri / sed ab animalibz
centialibz et ping. Vn Galenū qui primo
nō est differenda inter tertiana et
quartana / hinc e in nullo gradu
medicinz. Hyp: Epidi: aph: 16

43

In febribus longis nā nō facit re
lare crisiū, prius propter inobediē
māz, secundo propter virtutū debilitā
et aph: 65 / et propt: 26.

44

Agoniosus hinc de mā noua
et nō de reliquis māz febribz
et aph: 80

45

- 1 Rigor accidit Aut p[ro]p[ter] r[ati]o[n]em extrinsecam
 7 sit e[st] fortissimum mori / r[ati]o[n]em h[ab]ere
 gidi aut r[ati]o[n]em s[er]v[ari] Aut p[ro]p[ter] r[ati]o[n]em in-
 trinsecam 7 sit fit aut p[ro]p[ter] sparsione[m]
 humor[um] r[ati]o[n]em vel humor[um] putre-
 facti ad r[ati]o[n]em musculos 7 alia m[od]o
 bra sensibilia, Ut e[st] in febrib[us] q[ui]b[us]
 ma[n] e[st] extra vasa, Aut p[ro]p[ter] p[ro]fu-
 datio[n]em r[ati]o[n]em in interiorib[us],

4 Aut p[ro]p[ter] debilitat[em] virtutis 7 r[ati]o[n]em
 naturalis p[ri]vatio[n]em / de q[ui]b[us] h[ic] loq[ui]t[ur]
 Hippocrates, Nam in febrib[us] q[ui]b[us]
 de q[ui]b[us] h[ic] tractat auctor, n[on] fit
 horripilatio ut rigor p[ro]p[ter] putredine[m]
 quemadmod[um] in int[er] polat[ur] ut h[ic]
 tatur Hippocrates I Epid[em]i: aph[or]is: 10:
 7 Alexandring in r[ati]o[n]em, sit
 ergo p[ro]p[ter] virtutis defectu[m] + r[ati]o[n]em
 n[on]alis p[ri]vatio[n]em 7 pot[est] r[ati]o[n]em sit r[ati]o[n]em
 q[ui]b[us] incidens 7 n[on] antecedens q[ui]
 sit p[ro]p[ter] r[ati]o[n]em p[ro]funditio[n]em ~~et~~ r[ati]o[n]em
 ma[n]q[ue] nec r[ati]o[n]em sequens q[ui] sit p[ro]p[ter] ma[n]q[ue]
 sublatione[m] 7 virtutis fortitudine[m]

¶ Oportet quatuor ~~et~~ in o[mn]i[m] morbu[m] q[ui]
 crisi h[ab]ent si s[er]v[ari] fit bonas si male
 mala e[st] fit ergo bene m[od]o

ma

materia adparet digestio 7 e
pis tollerantia 7 seq^r infirmi bene
tas / male 9° fit p^rotraum;

47

In febrib⁹ p^rotraumis in q⁹ p^rofunde
p^ro p^ro 7 calor n^ralis circa cor ut epe
mortalis 1/2

48

De apostema h^ratp aut resolutio
aut sanis collectione aut p^rolyo-
tate, Si resolutioe 7 hor aut inse-
sibilitate ut sic qⁿ n^ra apperant
evaporato p^r se ut medicinae b^rifi-
tio 7 de illa loquit^r hypo: 2 reg:
aut: ap^r: 1. p^rut sensibilit^r ut qⁿ
n^ra subiliatp 7 n^ra ea expellit ma-
nifesta evanatione 7 talis h^ratio
ap^rtematu p^r resolutioe 7 sensibi-
le et insensibile, fit in apostema
h^rog in q⁹bus e febr⁹ n^ro definit
infra decimum quartu et in et de
qd tempus prime Crises vocant^r
C^r ratio e^r et 4 ap^r: 9 Hyper:)
Que vero in ist^r dieb⁹ n^ro indurante
sanis colligunt aut indurante, q⁹bus
factis Equitudo fit longitudo 7 h^ris

morb

noto qd ex aph: 16: quæ aph: par-
tibus colligi potest.

51

Si largissime involuntarie fiant qd
obstruunt et p[er] m[en]t[em] aliqua
describunt ad oculos ex rapite
no s[ed] at morte, s[ed] si p[er] p[er] uir-
tute potentia + alterat[ur] defectu
morte portendunt, vide 1 Epid: 14:
+ 8 Epid: 12: + 1 Pr[æ]not: 13.

52

Causa q[ue] fit r[ati]o impari bona e[st].
In hoc aph: loquit[ur] de rigore q[ui] fit p[er]
m[en]t[em] subtilitatem + calor[em] n[atu]ralis forti-
tudine, quo rigore e[ss]e paroxismi fe-
brii p[er]tinet. In o[mn]i paroxismo febril[is]
int[er]polat[ur] p[er]sumptio tota m[en]t[em] febril[is]
q[ue] stetit sub forma cause c[on]mune
q[ue] no[n] que stetit, sub causa antecedit
p[er]tinet aliqua fit p[er] uoluntatem
uictoria uolere in rege toto, + de illa
loquit[ur] p[er]sensu textus, aliqui uero fit
p[er]sensu
ra + in die r[ati]o fit de q[ui] in sequen-
ti aph: loquit[ur].

53

Tametsi ~~totum~~ medicorum sit sententia, ut
 vix rebus: inditia de sup^{er} epatid^{is}
 sitis, et magis vix rebus in febribus
 sitis ab urinis petuntur, eo quod motus
 quosdam in intra venas et ar-
 terias optime vix possint indi-
 tare, et sup^{er}fluitas acida, quoniam
 Colera et Melancholia, a massa sanguinis
 in epate (a quo ^{venis} oriuntur, quibus
 arterie supponuntur) et in venis per
 corpus segregantur, cum ergo in febribus
 totius et in toto talis febrilis
 et per venas et arterias per totum
 corpus optime per vix non febris
 agnoscitur, cum igitur vix in febribus
 est crassa glutinosa pura, magis fe-
 bris sitis ^{est} sitis. Porro: si mox a
 principio hypostasis aut sedim^{en} ad-
 parcat, a quo vix que fugit magis ut
 op^{er}et in ea ex ribo apud recessus
 sua ad sanguinem quoniam sal: vix
 mediu^m in humore vales et vix
 modo digestio crasse magis et subtilitatis
 sit in digestio vix aliud sit quod ad
 qualitat^{em} reducat. Cum itaque et vix
 non crassa remissio adparat magis di-
 gestio ^{est} sitis / et vix vix vix pauca
 multa

Sal:
 Vix in
 aliud est quod
 vix in
 quibus

multa adparat vima Cuisim p uzi
na facta ee ondit mo ois Cuisis
q eg morbi digestioe fit bona e

No oco aph: s; s; p; v; aliq
n. s; p; conuictio, aliqui vero
necessarij. Conuictio utptem ue
ri s; s; fit aliqui fallit p rae rae
gione. Necessarij trij s; rati 7
uicij: s; s; s;

Vima clara mista e stati turbida
fiens chqtoe turbida ex minima
palestatoe s; s; at, Aut vima mingit
turbida q statim fit clara 7 s; s; at
Cuisim futura, Aut etia qd turbida
emittit 7 turbida manet, ut epi
leptioe 7 quatoroex vima, Quod
vero clara mingit 7 fit clara r; s; s; at
e s; mala e, ut in Brunsi,
7 aph: 34 r; s; s; at 99 70

2 p; s; s; at Nubes alba s; s; at digestioe ghimata
2 p; s; s; at 22 Nubes vero s; s; at digestioe inepise.
Completa digestio in fudo, Minuta in
medio, primata nullibi r; s; s; at.
71

Vena lympha & alba reddis
 7³ causas. 1^a e mebrost p q rati
 vna, intigidatio. 2^a e potus
 aque frigide. 3^a e debilitas fo-
 tetine spat. 4^a e fortitudo adtra-
 ne vni. 5^a e debilitas adtra-
 ne 7 potus mact vni. 6^a
 mact vna opilatio. 7^a e paupt
 cholere ad rez

72

Ex solo vni inditio multy indi-
 tare vltu debet morbu s p q r
 alia immura q q p q r
 hia aut n mltis variat vna
 aut etia scps: ab fallia des-
 nata

per vna expurgantia hys spat
 partu atq oca q q r s hio supio
 Quare 7 sanguis 7 sanies in vna
 nis exnta ab alijs corpis partib

vide Gal: s a vni aut vesira expurga
 de vna affectu q r q h i d i n t u r n a s a n g u i n i s m
 lib: 5: ca: 4: vna 4 affectu vna dolore vna 7
 sanguinis 7 sanies q r i t a t e g r o s s i
 potest, na si d i s t u r n a s i t s a n g u i
 nis mixtura 4 dolor vna vna
 et

vesica 7 quibus parva vena aut
vesica ulceratione significat 29

75

Galenus li: 6: Loosy aferroq ra: 4: dicit
partes a vesica amissa lammis renibz
novo raturulis s^t sites 76

Vrina tenuis s^t e ex malis uenaz
dispositioibz, hoc qd aperitis: adparat
in his q laborat morbo gallico, nass^t
in eo morbo e sanguinis corruptio
77

ΤΕΛΟΣ

INCIPIT EXOLION AVGVSTINI
SCHYRFII IN QVINTAM HYPPO:
APH: PARTICVLAM . 17: Noueb: 1523

Que modum euacuatio plenitudine sol-
uit Sit plenitudo euacuatioe sonat,
aph: 22) Modo p^r sente spasmu et singultu
repletio fieri no pt

Log^o de morbo renituali causato
a nimia humiditate; 2 aph: 46

Spasmy in videribz pt fieri p^r ma-
nitioe ut hic 7 infra aph: 56: 18:
p^r repletioe 7 q ad ma^z no e
p^rportionatus ut hic aph 56
1529

sensu & aph: e melig e vulnera
apostemari q̄ nō qz vulnera sequi
H̄ dolorca / q̄ humores fluere faciunt
quos fluxu si nō ad vulnera trahit
q̄ p̄ aggragationē vulnera cognoscit
interiora mēbra ledere solet, nō
ledūt mēbra nra partes exteriora
sp̄m̄ aut tetanū faciunt p̄p̄ca
qd̄ posteriora mēbra s̄ magis
nosa / si vero anteriora mēbra im
egritudines q̄ in textu ab Hippo
tribuntur facere solet p̄p̄ca q̄ an
teriora mēbra plus venis & san
guine abundant.) 3:

Dux uenę a faucibus & spatulis dicitur
H̄ ad caput q̄t̄ una fertur ad p̄
3 de q̄ h̄ir textu loquitur & dicit
textus de rō emulsione de q̄ loquitur
Hippocrates: 2: Epid: 2: H̄ latig
inde eund: 2: Epid: 13: & Avicenna
Quarta 1: ca: 1: 5 8

Pili indurati raritatis corporis & raris
corporis indurati corporis validitatis

Hippocrates h̄ir de sudore 69
Cicilio loquitur in 5 Epid 13 loquitur
de sudore symptomatico
Avicenna 2^a quarti tract: 1 p̄rio 8 capita

causa: Simil. restrictione pectoris namo tussie
est / frigiditas aut maxime restringet
ergo rari inimica causa e tussie frigidit

Bitaria ariditas est / ut sit tussis siccata,
q m e p p pulmonis humiditatis / pmo
qu ma e nimis tenuis t m m
tussie subleuata a spu diuidit 7
refluit, Secundo qu humor e nimis
lentus 7 a corpibz qbz imparty e ab-
strahi 7 ab occurrente spu uictoria im-
pelli no est, Quare no est in tussie si-
ca humiditatis e pulmo, s humor
humiditatis e m tussie siccata ratioc
mala ratioc siccata.

Alio validu facit fluere sanguine
alio frigiditas, hoc nimium p p
ut ratioc et uapora uenat / Illud
aut p p ratioc orificiis in uenis.

25
Ois aqua de qnto subtilior est de tato
ritu infrigidat 7 ralehit, sicut e contra
m de aqua crassa seu spissa indurata
est / subtilior q aqua e aqua ab
ethere deducta p p ralehit q ei
p m ratioc 7 in subtiliat, De m aqua
p m ratioc p p ralehit m ratioc, q
in m

in nubibz insudunt, spissior vero
aqua e aqua globulosa, q̄ p̄p̄
roq̄ r̄omixione inspissato, idē hoc
tangit Hyppoc: 4: Epid: aph: 18:

27

Galeni li: 6: ca: 3: de Iuuenentis mēbro

Quod
Et dicitur q̄ si homo sit in re-
talia debilior digestionis, mēbra
ē ut in corpibz oīz hoīz ḡnera-
sup̄ flūū p̄legmationū viscosū & idē
reator solitū fuit nra istig sup̄ flū-
receptionē, ita q̄ in corpē etiā ḡnera-
sup̄ flūū acutū, abscondē, abstergiū, h̄
laxē s̄ ritime, sup̄ fluitates q̄ in
corpibz hoīz rōne indigestione rōra
mūp̄ aut infra venas & arteri-
rōmentū aut in alijs corpis partibz
q̄ ex venas & arterias continētū q̄
in vicijs tā in mulieribz / istis sup̄
flūo acuto mūdificationē p̄p̄ca q̄
hoc sup̄ flūū acutū nullig utilita-
te in venis rōtinetū: s̄ s̄m̄ Galen
s̄m̄az, loco q̄ sup̄, p̄ū ad intestina
ruat ut adiunct ad abstergiū q̄
lud p̄legma & abscondē rōz q̄
dū corp̄ fuerit in nali sua dispo-
sitione

Sitione / cholera illa absterget quibus
 sunt, & in intestinis ex phlegma-
 ti & abluunt, Supfluitatio vero
 in venis sunt in uenis, & eorum salubri-
 tate non resumuntur & in sensibile eu-
 poratione non euuantur pyli sunt & po-
 ssi: & darta faciunt, Qui uero ueni mul-
 ti in orio uiuunt pituitosus hinc na-
 & fluxu emorroidat tales expurga-
 to supfluitate singulis etia matribus
 ut multuus sanguis in mulieribus
 que Hippo: & ap: in prohibet istis
 fluxu restrictio, Mulieres uero, q
 in uenis tunc sunt frigidior nae fri-
 gidior in eis sanguine fieri ueriffe
 & que etia plures in uenis sup-
 fluitate fortitudo, q in & insensi-
 bile euaporatione pro uult multitudi-
 ne euuari non pnt, p sensibile eu-
 uantur euuatione, Cu ergo supflui-
 tate ois uenarum totis corpis tunc ma-
 stros euantur ueriffe e ora uena-
 tu in matre uenata flata q cu sint
 restricta aut sanguis mestrui uimio
 rasset & epilano fluxu multuus & li-
 bito / Modo orifit uenarum in matre
 flata restrictioes solet apire tale-
 fastio

3

Gal: 6 de
topafist

fectio ex aromatis ut dixit Hippo-
crates sup aph: 17. Similit' calidū
rugas & frigidos humores soler sub
tiliare in digestio fiat a forario

Quinqd' replet
caput id dolo-
re infecta
piti. Suffu-
migatio id
faut.

29
Majusq' no' h' in latere dextro recipit &
eque b'n in latere sinistro hoc fieri p't
hinc h' q' splen epate validus est.

38
Lac ex sanguine pingui & unctioso, qu-
ultra & p'fectis: digestioe digesty e, gnat
q'rang' 5° sanguine multiplicat lac
multiplicare solet, in itaq' imp'gnatioe
h'c sanguinis fiat multiplicatio & p'
r'p'p'ione matris, q' r'p'p'io rone fit emb-
onis, istud pingue & albu a validitate
ex sanguine g'nat ad mamillas p' m-
nas, q' ab his ad matrice veniunt, h'
tur, & hoc albu e' pingue etia' p' p'at
q' diu in p'ectu lactat, ad mam-
venit, rone adtractionis, q' p' p'ueni fit
suoione.) Sit eod' mo' in neq' p'p'ue
neq' p'ueya lac h' h' m'etrua dep-
rent, p'p'ea q' in uterino m'etrua
quis in r'p'p'e mulier' multiplicat
p'p'os: in matrice, h'c in matrice p'
na e' sanguine fit r'p'p'io, at si mulie-

esset

79
esset impregnata / & quā rōpssioy
fessū sursū ad mammas & priores
venas / istud unctuosū & albu
ex sanguine a validitate gnatū / ex
quo sunt lac in mammillis sūz...
sua forma statēz gnatū / quē admodū
uzina sūz... sua forma statēz in
rhenibz gnatū de q^o Hypo: latiq
unde in li: de nā foatq:;

impregnatiois
Matrix int uesira & longaone ³posita ē
que longaone ~~posita~~ rōpssio fit
rōpssio / in 7° pluris in corpore sunt
uē rōpssio ut a mellirato exire p-
hibentē sū rōpssio rira uēpssio
sunt

41

Bonus color, unde fit, sūz bona opa-
tis rōplexione,

42

Persepe in rotiditate & aut opulatio /
aut nimia mollificatio / aut qz nō bñ
nutrimētz dispersat / aut ē plenitudo
uēpssio / aut ē nimia lubritas de

45

Gravitas mammillaz sū aborsu
significat & Crassitudo mammillaz nō
sū aborsu sūz... sū tū dolor in aliq^o
membro fieri oñdit

54:

In purgatione mēstruosi sanguinis
 in impugnat. Medico debet scire
 an mēstrua sint multa & p̄ridia
 ueriant. 2. an mulier sit sanguis
 plena. 3. an sit post tertium mēse

61
 LAC de bono fit sanguine q̄ nā lig h̄p̄
 mēto sit p̄p̄inqua / clarimat t̄n ad
 gelidit̄z & humiditat̄z, & e ribz / q̄ f̄at̄
 me mutat̄, nā si calore muer
 in fumositat̄z, si uero calore defert̄
 ariditat̄z mutat̄. preparat̄o t̄n lac
 tū - Zaccaro & illud dat̄o th̄s̄it̄ q̄
 bet corruptionē in somaculo illoz, 2.
 tū melle q̄ mel r̄p̄z certifiat̄ & mlt̄
 fait̄, 3. m̄ lappillio flumialibz r̄ḡit̄is
 in lacte extir̄it̄ q̄d maxie dissent
 us foueunt, De q̄nto. 6. lac aquosig
 subtiliz & a butirofitate remotiz de t̄n
 e meliz, ubi p̄t̄z dignitat̄z uēdit̄
 lac muliebri, altera lac asininū,
 naz lac r̄p̄amilat̄ partui uernat̄,
 tā equat̄ partui p̄x m̄at̄, Quintaz
 pr̄at̄, q̄d 7. t̄o partū ē, Sexta uerimū,
 m̄a t̄and dignitat̄z sibi orinū uendit̄
 lac q̄z massissimū ē. Vide Gal: 1 li ab
 mētoz ta: 14: Auirē: 2 r̄anone r̄o

Ois & tota
 cura t̄n̄is
 r̄p̄t̄ & r̄ep̄o
 sillatio r̄o
 s̄it̄ in lac
 te 7

logit̄ h̄ir de ~~inflatione~~ inflatione q̄ a uenē
 n̄itate fit q̄ in ist̄it̄ nō sit p̄p̄lea
 q̄ mox uerit̄as ab humore r̄alido
 r̄oluit̄ r̄oluit̄
 7 2 : 65
 SEXTA

SEXTAE TAV TAV TOY YΠOYKPAΤOY AΠOPIOY
PARTICVLAE D: AVGVSTI SCHYRPELLI
OXOLIA

Lentuzia, qua galeni li. 6. de costafuff
intestinos lenitah 7 Anuema 13.
testij lenitah 7 lubritah intestinos
norant. ~~est~~ ribi 7 poty indigestio 7
velox eorum exity aboq hor qd
in qlitah: fiat alteratio: q passio
lij a varijs rās fieri possit hie h
driqz debilitah retine facultat sro
modi q intestinos intellexit Hyp
poratib / rui si rasti arid supuenit
retinā facultah aliquatit fortificata
indiat / nā hie de ractu arido lo
q Hypo: q est flegmat arctosi
reperione in stomacho fit

1

Quemadmodum anni constitutiones sunt
pluvialib: q sarriores, sic hris natura
sua humidiori melior 7 valitudine
aptior 2 / vide 3 aph: 15: Rabbi Moses
illu textu sic legit, Quibus mares hu
mide nalis 7 semine liqz e sarris
malu egrot vero utile, nā q lectione
tuenit sara Hippoz: 6 Epidia: aph: 17.

In dysenteria stomachi pariter rone
colligantiz cui officiu ostentit stomachi

quam

Vulnus noui
vltro iuenerunt

quare abstinētia fastidiosa quā alij
artā uocant segta / de quā 5° peior
dysenteria de tanto magis segta fastid
quare fastidio seu abstinētia roata
malitia aut bonitas dysentericū rognos
tur,

3
Cū nō solū longi adfectus uenietia m
bus ipse ex dolore spē rognostatus
difficiliter medij morbo subuenire
potest, quōd int̄ dolor spē diffe
nequeat, q̄ nō nō m̄ ex relata pa
sientia rognoscere p̄t

5
Cōs passiones zenu + uesire h, dicit
tas, mirtu, sanguis, lapis, diabeta
maris, opilatio sine dūtes, apolm
stabis sine ulcy, arder uring, stillia
uring, disturia, inuoluntariū uring
xitus 7i Et hie passiones difficiliter so
nauit in senibz aut p̄p̄ ruyz fort
tudine aut uirtutū defectū aut p̄p̄
urumq

6
Superioribz exterioribz intelligit p̄ in
rioribz uero interioribz dolorz / ce
merq̄ sic q̄q̄ mēsurant i. 7.
Cause diffinitio r̄ solidatio labioz un
nem s̄ mala r̄pletio r̄m̄ subiect
2^a humor corruptio. 3^a uia humor
supfluitas / q̄ oēs in hydrope h. 8.

81
Fluxus humorosus est liberare hunc
ab omni morbo, & sunt ab humore
melancholico & roborato, & quibus Avicenna
17. Tertij ra: & dicit potiss. sanguis
ne Melancholicum & fluxum humorosum
evacuari, non tamen negavit passionem a ro-
borato humore fluxum eandem posse ma-
ri, tamen ex humore roborato passato
Melancholia fit: unde Latig Galenū
lib: 3 de affect: lor: ra: 5 & 6:

11
Strenuatio est fortis membrorum natum
depressio ideo singularem ex repletionem
quod si aliquid in cutis stomachi est parat,
et longa est repletio quod id depressit et
transit et potio fortis

13
Tres species sunt Hydrop: 1 Carnosa ab hu-
more plegmatico, 2 Aquatica et aqua
in cute et carne quod si solus ventris tu-
met

6
vir: 14. Si 3. venas et ex orbitis venas dicit
tercij: 14. ad umbilicem veniunt. 14

Ad resolutionem vulnere et ulcere frequen-
tump. Sanguis. Equalis membri sita in
mollitie et duritie. Conuenientia alimen-
tium auro. Exsiccatio. Quies. Bona

medin

medii adproximatio: modo uesica / os
stravilago / uerug mēbra s̄ debilia ⁊ sone
guē rarentia. Vñ nō r̄ solidant̄ / s̄ nō
resistat̄ r̄ripe p̄nt. Cor ⁊ diaſpazū
in r̄otimū motū s̄. Cerebrū nimis mu
lis substantia t̄. Epaz / stomacho r̄ime
intestina / s̄ hūmida, ergo r̄ solidatiō
r̄ripe nō p̄sunt. Oia mēbra s̄
plina s̄ r̄amē ⁊ adipe ḡnantur ⁊
s̄mate nō solū se h̄mēt ⁊ effectū p̄ri
cipiū: s̄ ⁊. Caro uero
⁊ adepo ex sanguine ḡnant̄, ex quo
aut̄ s̄ma ex sanguine fit tanq̄ a n̄
remota sunt / ex q̄ s̄q̄t̄ q̄ nulla m̄
bra s̄matia notabilis magnitudi
de p̄da pot̄ et̄q̄ augmenti restaurari
p̄sunt, ex eo q̄ n̄ restauratiōne
tunt r̄aret. Cōsue Gal: de s̄mate.

Hippocrates humores collictiōis frōntis
 vort declinatōis enamare solēt 19° adu-
 nit 7 nō impediat nāz iuxta illa sumaz
 q̄ ducere oportet vnderiq̄ maxie nāz
 pit 7 in dicit 7 tōuenient regionē q̄
 re nō dolor 7 maxie granatū q̄ ut
 multz a sanguinis multitudinē fieri
 solēt in pubes a dorso trahit, 7
 inuisionē basilye morbo ruzas p̄p̄-
 ca q̄ 7 hor enamēto humoz q̄ in
 dorso aut lateribz maxie paritū
 sup̄ioribz rōmēt 7 hor ē qd̄ hō in
 illo ap̄: vult hippo: 7 2: Reg: q̄:
 aph: 10: 7: 11: qd̄ aut 7 v̄nig veng m̄tiso:
 nō a p̄ d̄iff m̄obz sanguis enamēto
 h̄it ex s̄ua Galeni in tractatu ratio
 de anastromia 7 in tractatu p̄ pio
 venast pulsatiū 7 nō pulsatiū ana-
 stromia s̄it ex rōmēto 10 s̄ua
 de Reg: ap̄: 7 Auit: in ra: de ana-
 stromia venast manū hor v̄s
 h̄it.

22

Causonia febris Colica, pleuresis, p̄
 Peiores equitubus solui possūt, nā
 febr̄ Causonia 7 pleuresis 7 alienatōis
 solunt ut h̄it, 7 5 Epid: aphoriz: 11
 Colica vero paralisi solunt 5 h̄i solutōes
 p̄p̄is ab hippo: nō dicit n̄ ipse par

Soluitōis

solutione morbi evasione & patiens
salute intelligat. 26

Fartio innasitio podagra hys qd hnt rati

Dicitur & exco- rati 7. laxitas innaturat, modo na
hnt rati ma- spadoneo usq; muliereo qd p cost
Xie mat pos- geditat innaturat hnt raritate, quar
daret. ut no ta facile ipso. podagra innasitio
ning labor tu intellige qd e qd omo ipso actio
7 rapula pos- 7 podagra no innasitio, na tu male
indunt pos- utunt regimine car gutte spes in
logia; mace possunt. Textu 8° solu mult dice

Euvouxi no adco dispositi sicut ad podagra
que admodu sicut hnt qd rati utunt
innaturat raritate & laxitate hnt enca
nates ca rati & debilitate. Tra
de Caluitie udera qd e 7 potiss; leg
hnt de caluitie qd a nimia sicutate
no spadoneo humidioz sicut nature

28

Dolores oculoz, a varijs causis fieri posse,
oibz medicis in recesso est, pariter in uer
na in oculoz morbis adhibent, sed in
medicis v. r. r. r. in uer
oculoz dolore suprafarina admittit
quibz morbi ra no aufert, 7 tu hor
maxie sperant uisibili nocet oibz ergo
dolor oculoz na alio uisio aphoriz
dicitur hystorizate, qui no solu funda
hnt; ratiobz stabilitz sicut ab hystor 7

Galeno

Galeno (sepi): (ut ipi testantur) rethsi: ex
 ycentia pbaty e. Ovis ergo oculo
 dolor aut e in humoqz abundantia, in
 toto corpore, et in rapite, aut sine humoqz
 abundantia, qd si in humoqz abundantia est
 corpus debet fieri evanatio 7 de in do-
 lore in calefactorijs resoluendy, qe si ra-
 lefactoria aut corpus mundificatione ad-
 ministrata impunit qd dolore sedant,
 necesse postea in dolore addit. Quonia
 ergo debeant esse calefactoria ex ma-
 morbi cognoscit de quo Hippoc: 2
 Reg: acut: aph. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. Si
 vero dolor oculo sine corpore sit ple-
 nitudine sola sublatione humoqz
 q fit vino, aut resolutione dolor q bal-
 neo aut fomentatione fit soluetur

7 aph: 47

31

Causse talitici s^o 8, Prima e humoqz a-
 ritas: 2 poroqz restitio. 3 nimia humidi-
 tas. 4 nimia sinitas. 5 nimia elongatio
 nervi a ramis. 6 nimia validitas. 7
 nimia poroqz laxitas. 8 humoqz rasi-
 fitas. Textus s^o mult q qui rassa fit
 vitio q pp humoqz ariditate aut rassinie-
 tate si nervos inasante ma q sunt ta-
 talitici ad rassa descedit, Quodi si
 talitico 7 manet variis no sunt q
 pta q ma no descedit. Pili

pleuratici raro fiunt

pleuratici;

H. Stark.

33

naq

¶ namq, iuxta Galeni sententiam, ex humo-
re napore quamvis & sa efficiens
piloti validitas est, & malis sa in-
ditas, qsi fuerit temperata & a nullo
impedita pili quantitas. Quod si in-
validitas sequitur. 34

Hydropis supervenit tussis tunc tussis
nis tunc diarrhoea & illa tussis ut
frequenter e siccis. 35

Diarrhoea & suria si aut defectu expul-
sive fuerint. Urine vero stillidina
defectu retentive sicut. hoc Gal. ostendit
de accidente. 36

CANCER ex melancholico humore
fit, quemadmodum herisipela ex cholericis
fit, & ranci cadit, ut inquit Gal.
si venae pruriantes itaq; plene me-
lancholico sanguine & duplex. Man-
festus q; ut multum in mammillis pectus
& runcis fit, Quibus vero in matris
ano, pulmone, & in intestinis ut frequenter
fieri solet q; multum curari debet,
na vera Canceri cura e mterio et in-
visio, qm medicis tentat p artibus curari
rat Blandire in in ranci cura debet
magis in laetatione rici qsi amittit, q

Leimb

lembus, Melancholico humor plures
 in uno solet facere contumelios qd aut
 in uno membro solidato aut sup totu corp
 29 spargit. Si pur hor dup² qd aut in
 profundo membri fixo dū ruit ad v³ p²ue
 nas & arterias p²uas & sic effiit ap²emas
 ta rososina qd h² Cancer, Zepherios &
 Inpestioninos qd imp² d²nt, nā si meta
 tholia fuerit adusta crassa Cancer, si
 subtilis adusta Epresiongroo, si vero frigida
 da & congelata Zepherios fit, qd p²ue duric
 rios vocat. Aut melancholico humor
 fixo sup membri superficie donec ad cute p²uo
 niat. & sic effiit albaras, Morphea, & alque
 Zet², qd imp² d²nt qd Morlea mag² ita
 cuti superficie est Albaras impute & rorum.
 Alque Zet² in pustulis paruis & rorum fit:
 Si vero melancholico humor sup totu corp
 spargit² intra & extra venas fieri dupli
 ter fieri p²t, qd aut putrefit & resolut² & sic
 effiit febre quartana. Aut no putrefit nec re
 soluit² & sic lepra induit, Est 6° lepra in to
 to qd rorum in parte, & illud in roru qd Mor
 thea in cute, & illud p²manet qd e in quartana
 de fine no. ;

38

Spasmus e qu lacerat² rorum suu
 extimitat² ut e motu involuntariu
 in membris voluntariis ; Galen.

39

Quinque, Selenitum xq; humor aut
durius nra Selenitum est, Siarria ubi
rari pnt / qz hinc humor et durius
qz diarria soluit. Quinque Seleni
tini x in qbz multo e arif humor
melancholicus 7 ad intestina effundit
dysenteria facit, qz a Canro no de
fert, 7 talis pcutit, Si uero melan-
cholicus humor no e arif qz fugida
intestina infigidant qbz epaz rōe
tit et stomachus et sic hydrophisio.

Oregano 3
Erythra
mit amru
ben kruspel

intestina leuitas fieri possunt.

Asma e spissitudo spūs / qz p nra rōe
spūs et multos flaty, Aut p p nra rōe
spūs angustias, Gibbus e ego nū nihil aliud
sit qz spondiliū luxatio, multo dicitur
hyppozates, Multi ad tanty antelandi
difficultaty pueniunt ut spondiliū lu-
xatioy patiunt, qd nū pueri euenia
peunt, p p ea qz mobilia puenit sim-
tente lenocitudinis ut extēsiōne patē
negant, Vertebrae luxatio aut fit ad
interna 7 uocant eā lopedōu nra rōe
nōne, Aut ad externa 7 uocant Gibbū,
Aut ad latera 7 e rōtatio: Et accidit qz
bositas plerūqz spondiliy dorsy, 7 ossi

43

S. Gerogoffo

interna 7 uocant eā lopedōu nra rōe
nōne, Aut ad externa 7 uocant Gibbū,
Aut ad latera 7 e rōtatio: Et accidit qz
bositas plerūqz spondiliy dorsy, 7 ossi

Lato

lato pectoris, Vide Topicis de hat re
disputantibus li: 4 de lort ad festi ra: 5:

Galenū ::

40

Tumores Aut sunt in lort carnosus humidis
7 sic cito dissoluntur ut puta in 14 diebus infra
illa Hypo: smaz. Quibus pleuræti in 12 diebus
by nō purgantur 7. Aut sunt in lort nervos:
sic ut in ritate nationibus caltrancott 7 sic Hūmō:
dissolutionis prolongat 7

49

Ovis prostratio, ab oculis sumpta, sumit
Aut ex lort rima defluxit ut pūa Epid:
domiat aph: 15: 7: 8 Epid: 12. 7 4 aph: 52
Aut a mobilitate aut inprobilitate, ut 2
Epid: 18: 7 4 Epid: 27: Aut a pfecta vel

inperfecta clausura 7 aptoē, horq, aut 2
nimiaz repletionis, ut in aph: pcedenti, aut p
nimiaz inanitionis 7 vicitur nervos debi:
litate ut I pronost: 14

52

Omnem infirmitatem, pfecta q forte dicitur
in eruptione extra moram fuerit, nunq
resistit 7 putrefit.

58

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΤΟΥ ΑΥΓΟΥΣΙΝΟΥ
ΧΥΡΙΟΥ ΕΡΜΗΝΕΩΝ;

PRO VLTIMA TAV' cōloquior
PARTICVLA EQS EXPOSITIO.

Extremities in frigidantē aut p̄ p̄
apostema in inferioribz aut calorē
extinctionē aut etiā calorē p̄fundationē
aut p̄ p̄ oryentno aduentū Hip. laty
uide 4 aph: 48: 7 Auir: 2° quart
ra: 48:

1
Caco livida tria s̄z^{at}. Primo rōgelation
absq̄ extinctionē calorē n̄alis. Secūdo
extinctionē calorē n̄alis. Tertio puti
dime, Et oīa ista in soluta unio
offit s̄ mala.

2
Si vomitū singultū nō sedat et est in
bedo oculorū apostema in cerebro et s̄
mastro esse s̄z^{at}. Si vero rubor oculorū
nō adest singultū ex manitione
se nō dubitabis, qui, ut spasing man
onīs, mortalis existit. Cōsule Auir: 13

Tertij: tract: 5: ra: 20.

3
Mania, desipieria zonis, p̄missio, aliena
tio mēis, melancholia, estasiō: s̄ p̄
vniū p̄ alio p̄mittit: Est estasiō q̄ v̄it
finitatē 7 fortitudinē manie s̄z^{at}, qu
tū in augmento fortiora sunt tū vir
tutum constantia sperandum est
de n̄e victoria, q̄ fortitudo astitit,
tū virtutū constantia in augmento equi

pedimē

Inclinū optimē nāz sō morbum
nimia significat. 4

Omne nimia repletionē intelligit
Hypeo: quemadmodū s aph: 6

7

De apostemate stomachi legitur nam
apema igitur mēbri propriat hē
significationes, quibus ipsorum
ruptura cognoscitur 7 ex textu
elictō q̄ ex multa 7 repentina
evacuatiōne humores etiam
maligni sequit̄ animi defectio

8

Vide libꝛ Avicennā de prima sexta
3 tract: 4 : ra: 3, 7 13^a 3 : tract:

5 : ra: 20

10

Et acuitatē nāz p̄plemōiā faciē
tis sigat.

12

Quia lesionem usq̄ ad essentiā
cerebri p̄uenisse significat. lege
Avicennam in quinta, Quarta,
tractatu tertio / ra: 1. Et prima
tertij tractatu 4 : ra: 1. - ?

14

Qui sanies pulmonem corroden
solet / quod sanguis nō facit / si
militet. Significat pulmonem
suisre piscis sanie. 15:

Apostema in gibbo epatē faciliū multū
gratū q̄ quod in torano est / 7 hoc aut
7 urina aut 7 fluxū sanguinis na
in 7 7 2 venas magnas ibidē ex
istunt. Hyp: 1: 7 nost: 36 7 3 7
nost: al: 35. 7H Apostema in gibbo
Epatē sensu deprehendi f̄t / quod nō est
vitiū argema ex nō in epatē torano
Textū 7° hinc legit de apyemate quo
ē in epatē torano / quod maiori nō
stomacho sit colligantū q̄ gibbū epi
tis. 17

Vigilie (ut inq̄t Avic.) motui sitis sunt / q̄
corpus multū vigiliis / ut motui nimis
exsiccato / Cū 7° spasmi in ruzit
sintap

sicutat spasmu esse no dubitabis, qui
 in Hippoc: in 5. cap: part: mortalis
 est. Desipientie vero causa cerebri
 siccitas est ex Gal: de loc: affect: li: 3.
 sicut colligitur, que cum nigritie complexio
 ante cerebri alio siccitate modo, ut
 inquit Avic: corrumpant, Desipientia se
 quitur, que magna cerebri et viatit rodit
 siccitas indicant. 18:

No solum in osse sed in omni membro spasma
 19

Sarcos et putredo nam humores, ex quo
 sunt, sequuntur: modo humor siccus
 herispela rososus et valde acutus
 que Sarcos et putredo in Herispela
 valde acuta et rososissima, que etiam rari
 gi non possunt, quod ad sua nam redire
 nequeunt, ex Hippoc: sicut 3 Epid part:
 2. cap: 7: id a Galeno commente ultio
 1. Pinost: determinat. Diferunt vero
 her duo quod si naturalis calor non multum
 egreditur ab equitate sua Sarcos fit, si
 vero multum egreditur, putredo generatur. 20

Tremor et desectus virtutis motus quead-
 modum stupor nemotus est desectus virtutis
 sensitivus et maxime sensus tactus. Sunt
 7. et tremor et stupor dispositiones
 ad paralysim. Et tremor ex motibus
 fit

fit retrahis: ut dicit Gal: in li: de tra-
more & rigore, Tremor e motu
in q^o membra mouentur ad infirmitate
quedam sua, & eriguntur ad superius
uirtute ferete ipsa. Tu ergo humor
faciens letargia, ad ueruos motus
& ad pupi reuerti oriuntur, ducuntur
re mollii fiunt uerui & spu aliq^o aliq^o
finiente motu isthi retrahij fiunt. Stu-
por uero duplex e Nervosus s; & Hippo-
cratis & aph: 17. Et stupor mens duplex
q^o est / na unu modis congelationem
uocant estq; is in postremo reuerti ueris
uero de q^o sup, aph: 14. alig uero est
dispositio filis apoplexie in q^o motu an-
helit; no impedit & magis pro-
patit q^o pupis de q^o loquit Gal: li 4
de lor aff: ra: 2: Cognosco uero re-
gelatio a stupore, qz oculi in stupore
clausi in congelatione uero s; adpecti:

21

Dolor inflammationu in lor ueruo
pungit; a Medis uocatur. q uero e
in lor artenis plenis pulsant; di, que
Gal: li: 2: Lor aff: aridens ingentiu infla-
mationu uocat de q^o dolore pulsatio uir-
cha Hippoc: loquit, qz si in lor artenis
pleno inflammatione cito, arterie

22

qd' spiritura angustantur / 7 in latiora
 dilatantur / ne hinc magis q' faciant do-
 lore. Quare si q' fusio sanguinis se-
 quatur ante nos iustas esse iudicat.
 Cotule latij Hyp: 7 Epid: 7: 8 7 9:

De solutione hypofarag²² hinc loquitur Hypo-
 por: de solutione abstinio in 8 aph:
 14 locutus est, Infra vero aph:
 55 de solutione ambobus in hypofarag-
 sive 7 abstinio loquitur. Cu' hypopor: ubi
 sp'us Hydrophisis de scribit no' faciat
 duntaxat in v'ro aph: 7 abstinio
 de q' vide 4. PA: aph: 105

²⁹
 P Crinoides hypofaragos intelligit sedima
 sp'us referens sites rassisoz farime / 7
 si maiore squamis 7 furfuribus
 na squama a sup' sicut mebroz
 abraduntur / partes vero furfuribus sites
 magis p'funde a mebroz abstan-
 substantia dissoluntur / Crinoides aut
 multa p'funde a mebroz euelluntur
 qua ut frequenter Testia extremo sp'us
 significat. Ois n. talis v'ro aph: 7
 inqt Gal: 7 spat' moituros rito mo-ri-
 turos 7 euasuros post longu' temp'
 sanari. Et tales v'ro aph: 7 sunt
 ex adustione 7 ebullitione sanguinis
 rassisoz 7 ex decoctione. Aut ex

h'q' farthoc

liquefactio rarior liquefactione diuina
q̄ diuersitas ē qm̄ resoluntur in pa-
rtibus partes q̄ molles humide ac-
liditate ignea, 7 sunt partes que
sunt durę 7 exsiccantur, q̄ fr̄z quod
in febrilibz liquefit ē adeo raris
dein q̄ est durior 7 antiquor / dein
raro raris mollior, post sunt magis
dura, postremo vero membra ipsa,
Ne aut̄ aliq̄ uesire uisio uisio dixit
Hippocr: h̄nt q̄buscuq̄ in febrilibz 7p. Qu-
modo q̄ cognoscere sit talis hypoco-
stasis uesire uisio ē uide Hippocrati
4 aph: 77 Gal: 6: corap̄ affect: ra: 4.

31

Cum aut̄ n̄a in morbu opari in-
cipit uisio r̄ h̄nt 7 distinetio h̄nt
turbatio sit fort̄ in r̄ h̄nt 7p
agitatione humoru 7 n̄a opa-
tionē

33

Si pinguis hypostasis subito n̄ uisio
uenit pinguedine d̄re n̄ liquefacta ē
indicat, q̄ a caliditate ignea 7 nimia sit
Si uero pinguis ē hypostasis n̄ n̄ r̄
subito n̄ uisio uenit alioq̄ m̄d̄ro h̄nt
q̄fectionē 7p. 7p

35

In prima prime, doctrine 6 / h̄nt 2
ra: 21 apud Aureliam clura de
musculis 7 lacertis regre. 36

Quare nominis sanguinis in febre
sit malus

Febrio in sit morbus cordis et totius corporis
seque dissolutio que et natura debilitate, qua
debilitata nominis sanguinis ferre non potest
propterea quod et ipse seque dissolvat et naturam ita
debilitet: Et nominis sanguinis scriptum
(ut ait Hippocrates) morbo, febrius vero super
his augmentat. 4 aph: 25 et 27 et Avic:
3^a / 3° / tract: 5 / ca: 10: et 15. 37

Gratio sanies s^m duo attendit. s^m.
Mentem s^m et humore, quoniam quodcumque ex
membris ut inquit Gal: est talidig et levis et
saniositas est velocior, sit et contrarium de
membris frigido, sit etiam de humoribus in
ditantibus est, nam quod est de humoribus calidioribus
dioribus sit in sanies convertit, quod autem
videtur sit sanies gratum testatur Hippoc: 5 ap:
aphor: 23: et hoc sit de cere regione,
hora anni et sitibus et redit, et superiore ergo
ventre per se intelligitur, quod tunc cordis
salidum est, sanies ergo in 20 diebus quod
de quo Hippo: 5: aph: 9: et 1^a p^ost: 35 et
43: et 2^a p^ost: 57. Quomodo vero cognoscatur
scendum sit sanies fieri vide p^oncipem in
Hippo: 2^a p^ost: 60. 38

Vesita s^m et in alijs vix instrumentis.
39

Per utrasque dexteras Hippoc: sit in
vires et quales in ambabus manibus quod
in per vix et fortitudine spiritus mensuratur
7

7 laetitia fiat in utroque fieri non potest
per membra laetitia et omnia membra
debilitata quia hypochondria: sunt calidiora
iuncta per se mulierum ambidex-
tra nunquam vidisse testatur eorum sunt est
pli: li: 7 ra: 17: sit ingenio: sit uires
quibus dextra parte maiores quibus
equales utraque aliquibus leua manu
quas nec nunquam in fuis 7

43

In sexta aphorismi: factum: aph: 27 pergit
hypochondria quibus 7 multitudine sanis
Hic uero sanis tangit quibus atque adeo
humorem malitiam,

44

opaxulor cerebri est apothema in ista re-
cerebri quod corrumpit eum cum uirtutibus
de quo Avicenna 1. tertij part: 3: ra: 4:
7 Auenfear in 3 thesira ra: 4: 7 est
opaxulor pessima membris aliis rebus 7

50

Humiditas cerebri stercoratione non multum
ratur nisi prius dissoluatur quare oportet ut
calor naturalis existat, et stercoratio fieri non
potest nisi multum aer radens quod
modum nec tussis sine pestore repletionem
si est, tunc et stercoratioem preclit ratur
aer 7 uires. Et bifaria ariditas solet
ut ne stercoratio stercoratioem pauca enasit
Hic et humor tenuis in stercoratioem est
in stercoratioem a sepe diuisis rebus,

Centy

lentis uero aut raris diffimulter effectus
impute q no ta facile a corp ibz, qbz imparty
est, abstrahi / necqz etia ab eorum uis
lentia impelli ft 37. Vide Auis in 5.
3^a tract: 2: cap: 13

51

14: tertij tract: 2: ca: 9 apud Auicenna
de hoc latig lege

52

Auicenna 14^a tract: tract: 4: ca: 5: rō
sule sup uocabatur. In ~~37~~ 5^a aply:
13 dixit hyper: uocabatur fluxu
uentis rōse uari / hinc uero uocabatur
fluxu rōse uari / hinc uero uocabatur
fluxu rōse uari / hinc uero uocabatur

54

gignō
38

Orbitatio ē multorum mandibulz extensio p
expulsionē supfluitatē sive in post hinc
digestionē fiat / Halitus uero rō pandulationē
si multorum extensio p supfluitatē q in
articulis rō gantē r ut multū rō sō
nū sunt / q humores rō abū dancit
horripilationē facere solent / q rō putrefiunt
fiōres extantē. Et hinc textus de orsi-
tatione q palatim fit rō rō dicit de q Auic-
enna 3^a primi doct: 2^a: ca: 14 / de rō rō
uero loqit hyper: 2 Epidim: 5. Quē
a rō rō grossis in lareatū genatū extantibz
fit: qm intinsery a rō rō rō rō rō rō rō
broz r guttule duntē lareatū genas.
Quare r in angina r in rō rō rō rō rō
orbitatio rō rō rō rō rō rō rō rō rō rō
bibantē a laborioz r rō rō rō rō rō rō
orbitalentē intellexit.

55